

Sygn. akt III KZ 67/15

POSTANOWIENIE

Dnia 13 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Ryński

w sprawie L. O.

oskarżonego z art. 190 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 13 listopada 2015 r.,

zażalenia skazanego na zarządzenie Sędziego Sądu Okręgowego w W.

z dnia 28 sierpnia 2015 r.,

w przedmiocie odmowy przyjęcia kasacji od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 22 kwietnia 2015 r., zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w W. z dnia 23 kwietnia 2014r.

p o s t a n o w i ł

uchylić zaskarżone zarządzenie i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem odmówiono przyjęcia kasacji od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 22 kwietnia 2015 r., sygn. akt II Ka .../15, albowiem nie została sporządzona i podpisana przez adwokata, mimo wezwania do uzupełnienia wskazanego braku formalnego.

Na powyższe zarządzenie zażalenie złożył L. O., który podniósł, że w jego ocenie Sąd „działając na szkodę, mataczy i nadużywa władzy łamiąc przepisy prawa”. W uzasadnieniu zażalenia skarżący powołał się na otrzymywane z Sądu pisma, które świadczą o „nadużywaniu władzy sędziowskiej” na szkodę skarżącego. Wskazał on również, że jest dezinformowany przez Sąd co do sposobu i terminu wniesienia kasacji. Jednocześnie akcentował, że dotychczasowy

adwokat wyznaczony w sprawie odmówił sporządzenia kasacji, nie mając dostępu do akt. Analizując ten zarzut w kontekście art. 118 k.p.k. można wnioskować, że skarżący zarzucił zaskarżonemu zarządzeniu obrazę przepisu prawa procesowego, a w szczególności art. 84 § 3 k.p.k. wobec faktu, że adwokat nie dochował należytej staranności przy sporządzaniu opinii prawnej o braku podstaw do wniesienia kasacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie skazanego w części w jakiej zarzuca zaskarżonemu zarządzeniu obrazę art. 84 § 3 k.p.k. zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 526 § 2 k.p.k., jeżeli kasacja nie pochodzi od prokuratora, Prokuratora Generalnego, Rzecznika Praw Obywatelskich albo Rzecznika Praw Dziecka, powinna być sporządzona i podpisana przez obrońcę lub pełnomocnika będącego adwokatem albo radcą prawnym.

W sprawie niniejszej, w związku z wnioskiem L. O., wyznaczono mu obrońcę z urzędu w celu sporządzenia i podpisania kasacji, ewentualnie pisma o braku podstaw do wniesienia kasacji. Zobligowany do dokonania tej czynności adw. W. N. w piśmie z dnia 3 sierpnia 2015 r. wskazał, iż nie znalazł podstaw formalnych i materialnych do wniesienia kasacji w sprawie, o czym przekonała go analiza orzeczeń Sądów obu instancji oraz treści wywiedzionej apelacji. W szczególność, po zapoznaniu się z tymi dokumentami, uznał on brak podstawy do sformułowania zarzutów kasacyjnych opartych o przepis art. 439 k.p.k. określający tzw. bezwzględne przyczyny odwoławcze, jak też przepis art. 440 k.p.k. odnoszący się do rażącej niesprawiedliwości orzeczenia. Jednocześnie obrońca przyznał, że nie zapoznał się z aktami sprawy II K .../14 Sądu Rejonowego w W., ponieważ zostały przesłane innemu sądowi.

W tym miejscu warto przypomnieć, że według utrwalonej w praktyce linii orzeczniczej Sądu Najwyższego przepisy procesowe nie upoważniają sądu do "przymuszenia" obrońcy z urzędu do sporządzenia kasacji, jak też nie zawierają normy, która nakazywałby ustanowić innego obrońcę z urzędu. Natomiast organ procesowy, który go wyznaczył, jest uprawniony do badania prawidłowości wykonania obowiązków w ramach zagwarantowania stronie prawa do skutecznej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w zakresie wynikającym z art. 84 § 3 k.p.k.

(zob. postanowienia SN z dnia 26 sierpnia 2015 r., sygn. akt IV KZ 49/15, LEX nr 1771628, z dnia 17 czerwca 1997 r., sygn. akt V KZ 57/97, OSNKW 1997/9-10/82).

Odnosząc te zapatrywania do sprawy niniejszej trudno uznać, że adwokat wyznaczony jako obrońca z urzędu przeanalizował sprawę pod kątem ewentualnego istnienia podstaw do wniesienia kasacji, zgodnie ze swą najlepszą wiedzą i należytą miarą staranności. Założona niejako *a priori* pewność obrońcy o braku podstaw do sformułowania zarzutów kasacyjnych opartych o bezwzględne przyczyny odwoławcze, bez zapoznania się z całością akt sprawy jest wątpliwa i narusza prawo skazanego do obrony materialnej w postępowaniu kasacyjnym. Dlatego też opinię prawną obrońcy należy uznać za niepełną. Tezę tą wspiera również pismo skazanego z dnia 5 sierpnia 2015 r., dotyczące jego kontaktów z obrońcą.

Jednocześnie, skoro obrońca nie wywiązał się z nałożonego na niego obowiązku w sposób rzetelny, obiektywna ocena jego postąpienia przez organ procesowy, uniemożliwiła wydanie zarządzenia z dnia 10 sierpnia 2015 r. wzywającego L. O., do uzupełnienia braku formalnego kasacji w terminie 7 dni od otrzymania pisma, poprzez jej sporządzenie i podpisanie przez obrońcę z wyboru, pod rygorem odmowy przyjęcia kasacji, albowiem najpierw należało dotychczasowemu obrońcy z urzędu umożliwić zapoznanie się z aktami sprawy. W konsekwencji skazany nie miał obowiązku usuwania braku formalnego kasacji, skoro czynności obrończe podjęte w trybie art. 84 § 3 k.p.k. nie zostały jeszcze ukończone. Z tych względów zaskarżone zarządzenie o odmowie przyjęcia kasacji było co najmniej przedwczesne.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy w ramach czynności okołokasacyjnych Sąd Okręgowy w W. rozważy, czy nie wyznaczyć skazanemu kolejnego obrońcy z urzędu, po zwolnieniu z obowiązków obrończych w tej sprawie dotychczasowego obrońcę oraz umożliwi wyznaczonemu obrońcy zapoznanie się z pełnym materiałem źródłowym niezbędnym do podjęcia przez niego decyzji w trybie art. 84 § 3 k.p.k., a w szczególności udostępni mu do wglądu akta sprawy oraz podejmie dalsze niezbędne czynności procesowe w ramach tego postępowania.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.

kc